REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr 30
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI
în Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner. Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf.. Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger Ekstein Bernat. Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o colonă 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina a 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 56 | Brașov, Duminecă 9/22 Martie | 1908.

Un apel la pressa română.

Brașov, 8 (21) Martie a. c.

Voim să vorbim azi de apelul, ce l'a adresat ziarul „Lupta" pressei române dela noi în numărul său de Dumineca trecută.

Vom înțelege îndată noima și cuprinsul acestui apel, dacă vom cita următoarele cuvinte de introducere a lui: „Dreptul la cugetare liberă este astăzi călcat în picioare prin prigonirile zilnice, la care este espusă pressa noastră națională".

Ne spune „Lupta" că „loviturile se țin lanț" și, după ce cu câteva rânduri pline de sentimentul indignării față cu ceeace se petrece, constată că situația a devenit insuportabilă, ajunge la constatarea, că trebue să căutăm mijloace de apărare nouă mai practice, mai eficace și mai raționale. Găsește apoi, că după afirmarea lui Moltke, cel mai bun sistem de apărare este atacul, și ca un alt principiu de apărare este: Să nu te îndestulești cu aceea că ai parat lovitura, ci să cauți să o dai înapoi, căci numai atunci e apărarea deplină. In basa acestui principiu găsește mai departe, că și prigonirilor, la care e espusă pressa română se poate pune frâu, ori cel puțin să poate face iluzoriu scopul lor.

Concluziunea: Este de lipsă convocarea neamânată a unui congres al reprezentanților pressei române din patrie, care să hotărască procederea în întrebuințarea nouelor mijloace de apărare.

Până aci părerile foaiei amintite par foarte plauzibile. Pressa atacată și maltratată e just să se gândească la mijloace de apărare mai eficace. „Lupta" vorbind de „loviturile, ce se țin lanț", face însă o afirmare, după noi cam riscată, zicând: „Cei legătuiți de cârma țărei, pare că și-au perdut cu totul nizuințele, așa de ne bunești le sunt toate faptuirile".

Ar fi bine dacă ceeace li-se pare confraților noștri ar fi în realitate așa, dar ei înșiși, folosindu-se de cuvântul „pare-că", admit, că nu e tocmai așa. Când și-a ținut actualul ministru de interne Andrassy discursul său faimos în Noemvrie 1906, în care și-a desfășurat programul său față cu naționalitățile, ce-i drept „Lupta" încă nu exista, căci ea a apărut numai cu vr'o două luni mai târziu. Erau însă de față în dietă întemeietorii ei și contra lor s'au îndreptat tunetele și fulgerile, ce le-a anunțat cu glas amenințător acest ministru, zicând, că iubește poporul, dar pe „agitatori" îi urăște și îi va persecuta până în a șaptea spiță.

Pe cât ne aducem aminte în rândul întâiu Andrassy a fost amenințat în acel discurs pe „agitatorii", cari ațâță contra națiunei maghiare în dietă și prin pressa dinlăuntru și din afară. Așadar „Lupta" a fost luată la țântă încă înainte de a se înființa, întru cât acest ziar avea să urmeze direcțiunea „agitatorică", la care, după părerea contelui maghiar, începuseră a se deda deputații români din clubul naționalist. Probabil că împrejurarea, după care „Lupta" a stat în legături mai strânse cu acești deputați, pe cari ministrul de interne, și din cauza impunsăturilor celor multe ce le-a primit din partea-le, nu-i are la stomac, a contribuit, ca ea în așa scurt timp să aibă deja 12 procese de pressă.

E psihologicește mai mult ca firesc dacă „Lupta", strâmtorată cu atâtea procese, simte necesitatea de raliare a forțelor pentru o apărare mai cu succes în contra prigonirilor, și situația aceasta esplică întru câtva precipitarea, cu care în apelul amintit mai sus s'a avântat a lansa unele idei și propuneri relative la atitudinea viitoare a pressei române, cari, ca s'o spunem sincer, — deși au fost cugetate și făcute cu cea mai bună intențiune — sunt, după părerea noastră, de natură a crea în împrejurările de față — în loc de mijloace nouă de apărare — o situațiune, care poate avea ușor rezultatul, pe care l'am caracteriza mai bine cu cuvintele: ca însă-și pressa română să mâne apa la moara acelora, cari vor s'o sdrobească.

Nu poate să fie o ideie mai frumoasă decât aceea a unui congres al gazetarilor românidin patrie. „Lupta" cere grabnica, ba neamânata întrunire a unui astfel de congres, care să se ocupe de acele mijloace de apărare „mai practice, mai eficace și mai raționale".

Practic și rațional este, a urma după preceptul străbun: *qu dquid agas prudenter agas et respice finem.* Eficace poate fi o acțiune, care se dirige după alt precept străbun: *Priusquam incipias consulto, et ubi consulueris mature facto opus est.* S'a gândit și „Lupta", se vede, la un fel de consultare, zicând: „Rugăm pressa noastră să se ocupe cu această idee pentru ca în timpul cel mai scurt s'o putem realiza".

Va să zică „Lupta" crede, că consultarea se poate face în coloanele ziarelor *coram publico*, cumpănind mai de aproape mijloacele cu cari să poți respinge pe inimic. Dacă Moltke, pe care-l citează „Lupta", că a profesat principiul, după care cel mai bun sistem de apărare este atacul, — ar fi făcut să se discute planurile sale de războiu, mai întâi prin foile germane, atunci de sigur n'ar fi surprins statul major general austriac la Chlum și ar fi mâncat o bătae cum nu s'a mai pomenit.

Dar poate că „Lupta" a avut în vedere mai mult pregătirile exterioare pentru un congres al pressei noastre și e de părere, că congresul odată adunat, va aviza. Se vede că cei dela această foaie n'au luat parte la multe conferențe românești de ale noastre de mai înainte, căci atunci ar trebui să știe ce rezultate practice și eficace au dat ele când s'au adunat numai ca să avizeze, fără de pregătirea cuvenită.

Dar nu vom lungi vorba. Ne vor da dreptate confrații noștri de pretutindenea, că pressa noastră n'a fost nici odată, în ce privește solidaritatea din sânul ei, într'o epocă mai periculoasă ca acum. Ca să poată deci păși pe arenă în strânsa unire, (căci altfel ce va putea dobândi) că trebue mai întâi însăși să se reculeagă și să-și concentreze și disciplineze puterile.

Apoi noi gazetarii să strigăm singuri pentru noi în lumea mare, că ne omoară, pledând *pro domo*? Ori suntem o națiune și ne răzimăm pe puterea acesteia, care la rândul ei trebue să-și apere pressa cu pieptul, dacă vrea să treacă ca națiune?

Nu vom mai continua acest fir al gândirei, ci vom zice către confrații noștri de pretutindenea: Gata suntem cu toată inima să contribuim tot ce ne stă în putință pentru ca legăturile frățești, solidaritatea și disciplina în luptă a pressei române de la noi să fie deplin restabilite.

Zadarnic am așteptat ani lungi și grei, cu setea cerbului după isvoare de apă, să soseasă momentul, când să se deștepte în mica noastră pressă națională conștiința demnității și a datoriei sale depline, ca înainte mergătoare cu spiritul, cu îndemnul și cu fapta a poporului nostru năcăjit.

Nimeni ca noi n'ar fi mai fericit dacă acest momeut ar sosi cât mai în grabă și sperăm, — va și sosi!

Fondarea unui club politic. Ziarului »Pester Lloyd« i se telegrafiază din Arad următoarele: »Se știe, că în 18 Februarie s'a deschis un club politic naționalist al Românilor. Poliția aradană îndată a și adresat o hârtie camerei din Budapesta, prin care cere, ca de vreme ce clubul s'a deschis fără să se fi făcut prealabila arătare poliției, să le detragă deputaților Nicolae *Oncu*, St. *Pop*. Ioan *Suciu*, Vasile *Goldiș*, dreptul de imunitate. Deputatul *Suciu* va declara la pertractarea acestei afaceri în comisiunea de imunitate în numele deputaților români, că fondatorii clubului sunt cetățeni ungari și membri ai parlamentului. Procedura poliției în baza ordinului ministrului de interne *este o șicană politică și deci nu li se poate detrage imunitatea.* De cumva s'ar înlâmpla totuși, Românii n'ar suferi astfel de ordonanțări, ci se vor organiza și mai energic și cu mai mare putere«.

Modificările proiectului de revizuire. Partidul independist a ținut alaltăeri seara o conferință, sub președinția lui Kossuth, în chestia revizuirei regulamentului camerei. S'au admis la conferință următoarele modificări la proiectul lui Emil Nagy: 1) Când 150 deputați cer ședință secretă, aprobarea președintelui nu mai e necesară. 2) Nu se poate cere urgența decât pentru o chestiune care se află în desbatere. 3) Conform proiectului dep. Nagy, nu pot vorbi decât 4 deputați la o cestiune, pentru care s'a declarat urgența. Pentru ca acest punct să nu poată fi exploatat în interesul vreunui partid, el a fost modificat în senzul, că nu pot vorbi decât doi oratori pentru și doi contra. 5) O ședință cu o durată de 10 oare, trebue propusă de 150 deputați; iar o ședință de 16 oare trebue cerută de 150 deputați prin o petiție separată. Ședința prelungită nu poate fi întreruptă decât odată pentru un maximum de 2 ore, cari nu vor fi socotite în durata ședinței. 6) Camera va decide prin simplă votare asupra schimbărei hotărârei cu privire la declararea unei ședințe permanente. 7) Enunțările biroului Camerei, interpelările, propunerile și protocolul, nu pot ocupa mai mult ca o jumătate de oră.

Dep. Nagy a declarat că aprobă aceste modificări.

Regularea soldei oficerilor. Lui »Politische Corespondenz« din Budapesta i se anunță, că deoarece șeful de secțiune F. M. L. Hoffmann se află în capitala Ungariei, în cercurile politice se dă cu socoteala, că vizita lui aci, stă în legătură cu cestiunea urcării soldei oficerilor, și că aceasta afacere momentoasă se va rezolvi spre mulțămirea generală. Cestiunea probabil se va ventila în ședința comitetului executiv al partidului independist. Observă la aceste »Pester Lloyd«, că în comitetul executiv al independentiștilor a fost, ce e drept, vorba »de urcarea soldei ofițerești« dar cestiunea s'a atins numai *per tangentem.*

Un nou articol al lui Björnson. In ultimul număr al revistei »März« a apărut un nou articol al lui Björnson cu privire la Austro-Ungaria. In acest articol marele scriitor vorbește de Ungaria și de naționalitățile de acolo, și veștejește condamnarea ziariștilor români.

Chestia macedoneană. »Münchener Neuesten Nachrichten« publică următoarele despre atitudinea puterilor față de proiectele Angliei, de a numi un guvernator general în Macedonia: *Grecia și Serbia* nu se vor asocia la propunerea Angliei, pentru că ambele state luptă pentru o separațiune a naționalităților din Macedonia. *Rusia* are o atitudine rezervată față de acest proiect. Italia consideră ca prea radicală propunerea Angliei. In ce privește *Franța*, ministrul de externe Pichon a declarat că nu va lua nici o inițiativă în chestia aceasta și se va ralia la propunerea care va fi admisă de mai multe puteri. Această înseamnă, că în chestia macedoneană Franța nu lucrează de acord cu Anglia. *Rusia* prin proiectul pe care l-a alcătuit, caută să înlăture programul dela Muerzsteg. Intre cabinetele din Viona și Petersburg are loc un schimb de vederi, pentru a se alcătui un proect comun spre a fi supus puterilor semnatare ale tratatului din Berlin.

Demonstrațiuni contra Banului Croației.

»Pest. Lloyd« comunică două telegrame din Agram, în care se spune, că Banul a fost atacat și inzultat de niște tineri (ucenici sau calfe de prăvălii) la o plimbare, ce-o făcea însoțit de șeful de secțiune Ernkovits. Grămada de tineri începu să sbiere, să cânte, să fluiere, aruncând vorbe de batjocură. Banul se retrase luându-și o trăsură, iară poliția a împrăștiat mulțimea. In acest tumult au fost rănite mai multe persoane, între cari și un sergent-major. Poliția a arestat pe mulți. Cei arestați sunt calfe și ucenici de meseriași.

Din altă telegramă reținem următoarele: Banul Rauch, șeful de secțiune Ernkovics și fișpanul Vucsetics întrară într'o trafică să-și cumpere țigări. Eșind din trafică la stradă se adunaseră o mulțime de tineri în jurul lor și începură a șuera și a cânta. Banul și soții săi trecură câtva timp prin Ilica, dar mulțimea după ei devenind tot mai număroasă. Sosind Banul în piața Iellacici, câți-va derbedei ridicară bâtele să-l loviască. Banul cu soții săi scăpară într'o farmacie de furia mulțimei, care la rândul ei sbiera, șuera și fluera. Se auzia: *Abzug Rauch!, Jos cu magnații! afară cu veneticii, jos cu țăranii! Abzug Kossuth!* Abzug Wekerle! In urma acestei scene se ivește și poliția și împrăștie mulțimea. Banul însoțit de-o escortă polițienească se retrage în casa unui amic, iară însoțitorii lui *Ernkovits* și *Vucsetics* păziți de oamenii poliției se duseră acasă.

E de notat, că atunci, când sosi poliția, piața Iellacici era ticsită de lume. Chiar dupăce se retrăsese Banul, piața era încă tot agitată, încât gendarmii călări dădură năvală asupra mulțimei. Un ser-

gent de poliție a fost rănit la ochi, lovit cu o piatră. Chiar dintr'o casă se aruncă o oală peste oamenii poliției, din alte case sburau petrile asupra polițiștilor. Se luară măsuri energice spre restabilirea ordinei. Se asigură, că la aceasta demonstrațiune n'ar fi luat parte nici un student.

Din dieta ungară.

Din discursul deputatului Dr. I. Maniu.

In ședința din 17 Martie n. d-l dep. Dr. *Maniu* a rostit un mare și bine documentat discurs, din care am adus extrase mai scurte în numerii precedenți. Dăm astăzi verbal părțile discursului, în care vorbește despre tendința *maghiarizărei armatei* și despre *menirea* partidului naționalist în viața parlamentară.

Iată aceste părți:

...Iar cât privește *cererile militare*, punctul nostru de vedere e, că noi văzând că în viața publică a acestei țări se observă oare-cari tendințe șoviniste, văzând, că în toate acțiunile statului, scopul maghiarizării iese la iveală, să nu vă mirați, că noi, cari luptăm din toate puterile noastre în contra maghiarizării, luptăm anume de aceea, ca statul să nu apuce în mânile sale un organism puternic, ca după aceea cu acesta și cu celelalte să poată lucra din răsputeri împotriva noastră și în serviciul șovinismului. Iată pricina, care ne desparte de d-voastră în ce privește trebile militare (mișcare), pentrucă *organizarea miliției în chip șovinistic*, ar fi o pacoste mare, nu numai pe capul nostru, dar totodată s'ar răsbuna și asupra armatei de a cărei putere de luptă am avea lipsă în toate împrejurările. Aducerea certurilor naționaliste în armată ar strica unitatea și i-ar nimici cu desăvârșire puterea de luptă. Dar să presupunem, că vă va succede ca și cercurile cele mai înalte să stea la dispoziția d-voastră, ca și din armată să faceți o unealtă politică, să zicem, că și autoritatea supremă ar fi de părere că a sosit timpul ca și în armată domnia șovinismului să o puneți la probă, — credeți oare că atunci noi vom putea fi mai catolici decât papa? Credeți oare, că atunci când vedem că de fapt s'a întrodus tendința șovinistă și în armată, ceeace n'ar trebui să fie atât din interese superioare cât și ale noastre, ca armata să apere interesele colective, — credeți că în acest caz, în fața acestei tendințe n'o să schimbăm și noi politica?

Din toate acestea vedem că argumentele aduse de d-voastră nu sunt adevărate. Adevăratul argument cu privire la revizuirea regulamentului e reacțiunea și anume reacțiunea față de noile desvoltări, față de cari căutați să susțineți și pe mai departe domnia de rassă și clasă...

...Nu pot lăsa fără cuvânt nici acea parte a declarației ministrului, în care a zis că noi, asemeni socialiștilor, profețim principii separatistice. In ceeace privește *socialismul* poate nu e neapărat de lipsă să-mi ridic cuvântul. Pot ei singuri să se apere, dar totuși țin de lipsă a vă arăta din punct de vedere științific, că tocmai din punct de vedere social mai ales socialismul apără interesele generale, pentrucă socialismul este individul, interesul, munca, valorizarea egală a capitalului, el nizuiește la nivelarea și egalizarea straturilor sociale, prin urmare neîndoios, stă în serviciul intereselor și principiilor generale. Neîndoios, că în viața politică socialismul apare ca o luptă de clasă, dar pentru ce? De aceea, fiindcă clasele cari sunt azi la putere nu voiesc nivelarea aceasta! (Așa-i! Așa-i! în centru). Tocmai de aceea datorința naturală a socialiștilor este ca în luptele contra acestor clase dominante, să înlăture piedecile, cari stau în calea nivelării....

Ceeace se referă la interesele particulare ale *partidului nostru*, fie-mi permis a însemna, că tendința particulară a fiecărui partid o putem constata sau din numire, din program sau din activitate. Ori din care punct de vedere judecând, nu se poate zice cu conștiința liniștită, că partidul naționalist servește interese personale și că aceste interese personale sunt puse mai presus de interesele generale. Așa cred ce privește numirea, partidul naționalist...

Markos Gyula: Nu există așa ceva.

Maniu: ...numirea de naționalist nu o ia de acolo, că membrii partidului conform înțelesului de drept public terminologic sunt fii unei naționalități nemaghiare, nu pentru aceea este partid naționalist, fiindcă membrii lui sunt Români, Sârbi, Slovaci, *ci este partid naționalist pentru-că punctul de plecare este ducerea la îndeplinire a principiului naționalităților.* (Așa-i! în centru)....

Din temnița Seghedinului.

Invățătorul Petru *Mihuța* din comuna Câmp (com. Bihor) împlinindu-și pedeapsa de 8 zile în temnița Seghedinului a trecut pe la redacția »Tribunei« din Arad, comunicând redacției amănunte înduioșătoare despre suferințele fraților Români și Slovaci din această închisoare. Iată pe scurt ce a povestit d-l Mihuța:

Toți întemnițații politici dela Seghedin supoartă cu bărbăție greul temniței, care nu i-a repus până acum nici pe unul. Noi avem acolo pe țăranul *Mărgineanu* din Crăciunel (Ardeal), care nu peste mult va împlini osânda de 6 luni ce a primit'o pentru »agitație« la alegerea de deputat din anul 1906 în cercul Vințului-de-jos. Țăranul Mărgineanu e neliniștit, deși se apropie timpul să scape și adeseori plânge când se gândește la amenda de *500 cor.*, ce trebue s'o plătească după ce iese din temniță. Il mângăie mult vecinul său, preotul slovac *Hlinka*, închis acolo pe doi ani. Din pricina asta Hlinka și poartă maiestosul (?) nume de *„stâlp al temniței“*. Hlinka, Mărgineanu și medicul slovac Dr. Srobar, tovarășul celui dintâi, precum și un socialist locuesc în etagiu și nu le este ertat să se întâlnească cu cei de jos, alți slovaci osândiți deodată cu Hlinka și câțiva socialiști. Cu deosebire lui Hlinka îi este oprită orice întâlnire cu frații săi. El și în timpul plimbării prin curtea temniții — o oară înainte și una după amiazi — e însoțit de un păzitor al temniței, care-l păzește cu baioneta la pușcă.

Timpul îl petrec, martirii, cetind, vorbind, asta o pot face numai ziua, căci seara dela orele 6 până la aceeași vreme dimineața ușile sunt zăvorite. Badea Mărgineanu cetește și el când i-se urăște mai dă în vorbă cu preotul Hlinka, pe care l'a învățat românește. *Hlinka a învățat și vorbește aproape bine românește.* Cetește multe jurnale și cărți românești și a cumpărat și un dicționar românesc, ca să-i fie mai ușor la învătat. Tot ce cetește din românește scrie, ca să învețe și scrisul. Viața lui de acum până la moarte, zice Hlinka, va petrece-o în temniță, căci și cele cinci procese ce s'au pornit în contra lui îi vor aduce un șir lung de ani în temniță. Hlinka își caută mângâiere nutrind cu fărâmături de pâne vrăbiile, (așa făcea înainte cu 15 ani Hurban Vaiansky).

Cea mai sfâșietoare scenă s'a petrecut în temnița dela Seghedin, când a sosit vestea condamnării acuzaților dela Cernova. Când Hlinka a cetit telegrama, că sora sa e osândită la 3 ani pușcărie, a îngălbinit la față și a căzut fără simțiri pe scaun. Numai târziu s'a putut deștepta suspinând din greu. Ceilalți Slovaci au primit știrea cu ochii înlăcrămați...

Reorganizarea armatei române.

Ședința de Joi a camerei române.

In ședința de Joi a camerei române a fost luat în considerare unanim proiectul pentru organisarea armatei române, presentat de ministrul român de răsboiu, generalul *Averescu*.

Despre decursul desbaterei urmate în jurul acestui proiect, dăm următoarele amănunte:

După cetirea raportului și proiectului de lege, a luat cuvântul dep C. G. *Petraru*, care constată, că prin proiectul în discuție se realisează un progres mare și se pune armata română pe picior de egalitate cu armatele străine. Oratorul arată pe larg inconvenientul trupei cu schimbul, care nu putea primi o bună instrucțiune. Permanentizarea infanteriei, urmărită prin proiect, nu cere decât un spor de 1.500.000 lei în budget, ceeace este puțin față de progresul, pe care-l va realiza armata. Oratorul arată apoi foloasele reducerei serviciului de doi ani, el laudă dispoziția, după care tinerii dela 19 ani vor face în fiecare Duminecă exerciții fizice și tragere la țântă.

D-l *Stanculeanu* declară, că în urma discursului d-lui Pietraru, care a îmbrățișat chestiunea din toate punctele de vedere, renunță la cuvânt.

D-l general *Averescu*, ministru de războiu, spune că progresul unei țări este strâns legat de valoarea armatei sale. Proiectul, pe care-l prezentăm, este un pas înainte, pe calea progresului. Avem în armată două elemente de o valoare deosebită: trupa permanentă și cu cu schimbul, cea dintâiu cu o instrucție mai bună. Vroim acum să permanentizăm toată infanteria și să încorporăm tot contingentul nostru. Forța unei armate nu depinde de numărul de oameni instruiți, *cât de numărul unităților ce se pot prezenta în fața vrășmașului.* In Germania rămân în fiecare an câte 100.000 oameni neinstruiți. Nu ne trebue să ne concentrăm silințele decât asupra acelor oameni, pe cari îi putem încorpora în cadrele pe cari le avem. Numai pe aceia să-i instruim Până acuma era un alt sistem: se instruiau cât mai mulți oameni, pierzându-se înzadar bani și energie.

D-l ministru de războiu arată avantagiile serviciului de 2 ani, cari era imperios cerut pentru a înlocui sistemul mixt actual și care nu dădea resultate destul de bune. In ceeace privește recrutarea, ea se va face pe circumscripțiuni mai întinse decât cele de astăzi; regimentele nu vor mai fi legate de teritoriul lor, ci se vor putea concentra mai ușor în cutare punct al țărei.

D-l P. P. *Carp*: Proiectul realizează un vechiu punct din programul partidului conservator: întinderea instrucțiunei armatei noastre și permanentizarea infanteriei. Trebue să întărim militarismul, spiritul de sacrificiu pentru țară. Un popor patriot, neinstruit milităreste, va muri pentru patrie — dar nu va birui. Proiectul cuprinde patru puncte bune: serviciul de 2 ani, desființarea artileriei de câmp, despărțirea cavaleriei de infanterie și recrutarea și garnizonarea pe regiuni, nu pe circumscripțiuni. Primim legea.

D-l Take *Ionescu*, zice că e inutil de a spune pentru ce partidul conservator-democrat aprobă o lege, pe care nimeni nu o combate. Ideia permanentizării infanteriei era de mult concepută, și dacă nu s'a făcut până acum e că lipseau mijloacele. Declarația, pe care o face, este și un angajament pentru viitor. Vom da armatei toate mijloacele, pe cari le cere pentru a progresa.

D-l Dim. *Sturdza*, președintele consiliului, constată cu bucurie că proiectul e aprobat în unanimitate de toți bărbații noștri de stat. Cele din urmă răsboaie au dovedit că armata trebue reformată. Armata trebue să fie și instituție de educație națională. Armata trebue să răspândească ideile de ordine și disciplină. (Aplanze). In trecut infanteria română a fost neglijată și acest proiect vine să-i dea locul pe care-l merită. Este regretabil că la noi până acuma a domnit invidia între cele patru arme. Acest lucru ar trebui să dispară. D-l Sturdza a mai protestat în potriva acelor ofițeri, cari în loc să-și dea osteneală să lumineze și înalțe pe soldați, îi bat.

Inchizându-se discuția proiectul să ia în considerare.

Un conflict clerical în Austria.

De câteva zile pressa austriacă și îndeosebi pressa clericală este viu întrigată de un conflict isbucnit între profesorul de drept canonic dela universitatea din Insbruck *Wahrmund* și între nunțiul papal din Viena, principele Granito del Belmonte. Profesorul Wahrmund este acusat că în predarea cursului de drept canonic și prin opera sa publicată »Principiile catolice față de știința liberă« a atacat principiile fundamentale ale bisericei catolice și a dat o grea lovitură dogmelor. Afacerea aceasta s'a agravat prin faptul, că nunțiul papal a intervenit în persoană la ministrul de esterne austro-ungar bar. Aehrental, protestând în contra atitudinei anticatolice a profesorului Wahrmund.

In urma unui interview avut de ziarul clerical vienez »*Vaterland*« cu nunțiul papal din Viena, prințul Granito del Belmonte, în această chestiune se crede, că situația profesorului Wahrmund a devenit nesigură. Nunțiul papal a declarat între altele că opera profesorului Wahrmund »Principiile catolice față de știința liberă« e o carte interzisă pentru orice bun catolic, chiar de n'ar fi trecută pe index, și că e imposibil ca Drul Wahrmund să mai fie pe viitor profesor de drept canonic la universitate, pentru că prima condiție pentru aceasta e să fie bun catolic și Wahrmund prin cartea sa s'a exclus din catolicism.

Ziarul »Vaterland« asigură în acelaș timp, că nunțiul papal a cerut ministrului de culte prin ministrul de externe îndepărtarea profesorului Wahrmund dela universitate. In ce privește eventuala excomunicare a Drului Wahrmund, nunțiul papal a declarat, că nu vrea să anticipeze nimic înaintea hotărârei Vaticanului, dar că aceasta excomunicare nu e necesară, întrucât Wahrmund prin cartea lui s'a excomunicat singur din sânul bisericei.

In fața acestor declarații ale ziarului clerical ministrul austriac se simte foarte încurcat și s'a grăbit să stabilească adevărul asupra declarațiilor nunțiului papal. Primul ministru br. Beck a declarat că nu are nici o cunoștință în mod oficial de demersurile nunțiului papal. Adevărul este că br. Aehrenthal a scris o scrisoare privată ministrului de culte Marchet, comunicându-i că a fost vizitat de nunțiul papal, care s'a arătat foarte îngrijat de broșura profesorului Wahrmund Ministrul Marchet a declarat și el că a primit din partea br. Aehrenthal o scrisoare privată, prin care ministrul de externe îi comunică că a fost vizitat de nunțiul papal și că în timpul acestei vizite s'a adus în discuție și chestia Wahrmund, nunțiul papal n'a cerut însă revocarea profesorului.

Nunțiul papal Granito del Belmonte a primit Miercuri pe un colaborator al ziarului »Neue Freie Presse«, căruia i-a făcut următoarele declarațiuni, cu privire la cele publicate de »Vaterland«.

— Nu am nimic de schimbat din declarațiile privitoare la mine, publicate de »Vaterland«. Mențin tot ce am spus, și afirm că sunt în dreptul meu de a face ceea ce am făcut. E fapt că l'am vizitat pe baronul Aehrenthal și i-am expus imposibilitatea, ca profesorul Wahrmund să mai rămână la catedra sa de drept canonic. Vizita aceasta a avut loc în ziua de 3 Martie, deci înainte de demonstrațiile contra lui Wahrmund. Se poate deci vedea că nimeni nu m'a determinat la acest pas. Nici din Roma nu am primit vre-un îndemn în acest senz, și nici din partea creștinilor-sociali, ci am făcut'o exclusiv numai din convingerea mea personală, și impus de conștiința datoriei mele. Se poate ca prin acest demers să fi trecut peste marginile drepturilor pe cari mi-le dă misiunea mea; totuși mi-se va recunoaște, că în calitatea mea de reprezentant al bisericei, nu pot permite ca dreptul canonic să fie predat la universitate de un om, care combate principiile fundamentale ale acestui drept. Am dreptul de a face aceasta, pentru că sunt reprezentantul curiei papale într'o țară, în care religia catolică este recunoscută ca religie de stat.

»*Allgemeine Zeitung*“ află din sursă diplomatică, că totul depinde acum de atitudinea nunțiului papal; în cazul când nu va face noui demersuri cererea lui va rămâne fără răspuns. Dacă va interveni însă în mod oficial pentru revocarea profesorului Wahrmund, atunci va primi un răspuns defavorabil. In cercurile diplomatice se asigură că într'un asemenea caz sau că nota nunțiului papei nici nu va fi primită sau se va răspunde în mod energic în contra amestecului papal în chestiile interne ale Austriei. Pasul nunțiului papal e calificat ca nediplomatic și n'ar fi surprinzătoare o plângere a Austriei pe lângă curia papală, Un membru conservator al parlamentului crede, că afacerea Wahrmund va fi reslvită prin înființarea unei noui catedre de drept canonic, urmând ca studenții să aibă facultatea de a urma cursurile profesorului Wahrmund sau ale noului profesor catolic.

„Fremdenblatt“ publică scrisoarea particulară pe care baronul de Aehrenthal a adresat-o ministrului de instrucție publică în urma vizitei nunțiului papal, care după cum se știe a protestat în contra profesorului Wahrmund. Scrisoarea aceasta se publică tocmai pentru a se dovedi cum-că demersul nunțiului papal are un caracter particular. Iată textul acelei scrisori: »In timpul unei vizite, pe care mi-a făcut'o acum nunțiul apostolic, Excelența sa a adus vorba de cunoscutul profesor Dr. Wahrmund, observând că acesta *s'a arătat ca ateu*, și într'o broșură apărută zilele acestea dovedește un spirit dușmănos bisericei. *Contra acestei broșuri procurorul, sezizat, a luat măsuri, confiscându-le. Un demers precis nunțiul apostolic nu a făcut*“.

ȘTIRILE ZILEI.

— 8 Martie v.

Adunarea generală a »Albinei« s'a ținut astăzi în Sibiiu. După cum ni se telefonează au fost aleși resp. realeși membrii în direcțiune d-nii: Dr. Iancu *Mețianu*, Dr. *Beu* și ca membrii noi d-nii Iosif *Pușcariu* și Dr. D. *Comșa* în locurile devenite vacante prin moartea foștilor membri S. Damianu și I. Papiu. In comitetul de supraveghere a fost ales în locul d-lui arhimandrit Pușcariu, care a demisionat, d-l Dr. Vasile *Bologa*, directorul școalei civile de fete din Sibiiu.

Concertul monstru de Miercuri. Am anunțat în unul din numerele trecute, că la inițiativa primarului orașului Brașov se va aranja *Mercuri în 25 Martie n.*, un mare concert în sala redutei orașului în favorul »reuniunei Sanatorului din Brașov pentru combaterea tuberculozei«, cu concursul binevoitor al reuniunilor de cântări din loc și al societății filarmonice. Iată programul acestui concert:

I. Ouvertură la opera *„Fliegende Holländer"*. *(Societatea filarmonică)*.

II. *„Dal a dalról"*. Text de Szabolcska Mihály, compoziţie de Pogatschnigg. (*Braşsói Magyar Dalárda*).

III. G. Dima: *„Mama lui Ştefan cel Mare"*. Baladă pentru Soli, cor mixt şi orchestră. *(Reuniunea română de gimnastică şi cântări)*.

IV. R. Lassel: *„Romanze"*. Text de Mich Albert. Acompaniamentul la pian îl va susţinea d-şoara Friederike Orendi. *(Kronstädter Deutscher Liederkranz)*.

V. Johannes Brahms: *„Ein deutsches Requiem"*, după cuvintele Sfintei Scripturi pentru Soli, cor şi orchestră, *(Männergesangverin)*.

Textul cântărilor se poate căpăta seara la intrarea în sala de concert cu preţul de 20 de bani. Bilete sunt de vânzare la librăria *Hiemesch* şi seara la cassă.

Preţul locurilor: Balcon, cor. 2.40, Fauteuil, cor 2, Parchet I., cor. 1.60, Parchet II., cor. 1.20, Rang I., 1.20, Loc de stat 80 bani, Studenţii 60 bani. Inceputul concertului la orele 8 seara.

Părechea princiară bulgară în România. Joi seara la orele 8.55 m., au sosit în Bucureşti principii bulgari, reîntorcându-se din voiagiul de nuntă. La gară au fost întâmpinaţi în mod foarte cordial de familia regală şi princiară română, de miniştri români şi numeroase notabilităţi. Dela gară principii bulgari au plecat la palatul regal. Principii bulgari au fost alaltăieri şi eri oaspeţi ai familiilor regale şi princiare. Cu trenul de azi dimineaţă au plecat spre Sofia.

Onomastica Papei. Cu prilejul zilei sale onomastice Papa a asistat Joi dimineaţă la un serviciu divin în capela Sixtină, înconjurat fiind de statul-major papal şi peste 2000 persoane. După leturghie Papa a binecuvântat asistenţa şi la orele 8 jum s'a retras la Vatican. Anul acesta serbarea onomasticei sale căzând odată cu jubileul său episcopal, a avut un caracter mai solemn. Papa a primit numeroase telegrame din toată lumea, dela suverani, episcopi şi personalităţi distinse.

Tolstoi grav bolnav. Din Petersburg se anunţă că contele Leo Tolstoi se află la Iasnaia-Poliana, grav bolnav de influenţă. In ziua de 18 Martie st. n., Tolstoi simţându-se rău a căzut în leşin. Readus la simţire, s'a constatat că el şi-a perdut aproape cunoştinţele. D-rii Nikitin şi Berkenştein, din Moscova, au fost aduşi la patul suferindului. Medicii găsesc că, dată fiind vârstă înaintată a suferindului, starea lui este foarte serioasă. Mai mulţi membri ai familiei lui Tolstoi au sosit la Iasnaia-Poliana.

Opera lui Zola judecată în Camera franceză. In şedinţa de Joi camera franceză a discutat proiectul de credit de 35.000 fr. pentru strămutarea corpului lui Zola la Panthéon. In decursul discuţiei, deputatul naţionalist Barrès a declarat, că opera literară a lui Zolla este imorală şi o calomniare a moravurilor franceze. Stânga a întrerupt în mod violent discursul lui Barrès. Raportorul budgetului a spus, că scrisoarea »J'accuse« ar fi suficientă spre a justifica strămutarea; de altmintrelea, opera literară a lui Zola este morală fiindcă arată pericolul viciului. Proectul a fost adoptat cu 356 voturi contra 164.

Din cauza canalizării oraşului intern se va întrerupe începând cu ziua de 23 Martie n. a. c, circularea tramvaielor până în piaţa Braşovului, şi tramvaiele vor comunica în timpurile fixate, ca şi până acuma *numai* dela staţiunea »Promenada« şi până la aceasta staţiune.

Din cauza canalizării străzii »Schulmeistergasse« se sistează în această stradă începând cu ziua de 26 l. c. circulaţiunea trăsurilor.

Atentat contra unui deputat socialist. Din Viena se anunţă că Joi seara un om atins probabil de alienaţie mentală, a încercat un atentat pe scara redacţiei ziarului »Arbeiter Zeitung« în contra cunoscutului deputat Pernersdorfer. Deputatul urcând scara, observă un individ care se păzea să nu fie văzut. Pernersdorfer îşi căută însă de drum. Deodată răsună o detunătură de revolver. Pernersdorfer întorcând capul, văzu un necunoscut care ţintea cu revolverul asupra lui. O a doua detunătură se auzi şi deputatul socialist rănit la braţul drept, se grăbi să ajungă în coridor. In urma lui atentatorul îşi trase un foc de revolver în regiunea inimei. Adus la spital în stare gravă, atentatorul a declarat, că se numeşte Ignatz Polak şi că se ocupă cu vânzare de diamante. El a mărturisit, că voia să asasineze pe Pernersdorfer. Polak sufere de mania persecuţiei şi are convingerea că deputatul Pernersdorfer îl duşmăneşte.

Scădere de scompt. Banca Naţională a Angliei a redus scontul la 3 la sută. Banca Elveţiană a redus scontul la 3 jum. la sută.

Promulgarea legei contra beţiei. Prin »Monitorul Oficial« de eri s'a promulgat legea pentru monopolul vânzărei băuturilor spirtoase în comunele rurale şi măsuri contra betiei.

Un ordin de zi către armata rusă. Un ordin de zi imperial adresat armatei şi flotei ruse, spune următoarele: Apărarea eroică a cetăţei Port-Arthur, care a uimit întreaga lume prin stăruitoarea bravură a garnizoanei, a fost oprită brusc prin predarea ruşinoasă a fortăreţii. Inaltul tribunal de războiu, care a pedepsit pe vinovaţii predării cetăţei, a recunoscut însă netăgăduită şi demnă de pildă eroica apărare a bravei garnizoane. Prin faptele vitejeşti şi bravura arătată întru apărarea cetăţei Port-Arthur, apărătorii ei şi-au câştigat o nemuritoare glorie. Rusia care le este recunăscătoare şi care e mândră de dânşii, nu va uita niciodată eroismul lor, precum nici ei n'au uitat datoria lor faţă de Rusia.

Conflict între ziarişti şi »Reichstag« ul german. In şedinţa de Joi a »Reichstag«-ului s'a întâmplat un incident penibil. In timpul discursului deputatului Erzberger, auzindu-se fluerături şi desaprobări din tribuna ziariştilor, deputatul Groeber adresă ziariştilor cuvinte înjurioase. Ziariştii se consfătuiră imediat şi trimiseră o deputaţiune, care prezentă contelui Stolberg, preşedintele »Reichstag«-ului, următoarea scrisoare:

»Ziariştii râzând în tribuna lor în timpul discursului deputatului Erzberger, deputatul Groeber s'a exprimat în sală: »Sunt aceleaşi secături, cari se aflau şi zilele trecute în tribuna ziariştilor«. Ziariştii declară că nu sunt dispuşi a tolera asemenea insulte şi se adresează de aceea preşedintelui, cerând să li se dea satisfacţia corăspunzătoare cu demnitatea parlamentului şi prestigiul pressei germane«.

Contele Stolberg a promis satisfacţie. Ziariştii s'au înşelat însă în aşteptările lor, căci preşedintele în loc de a le da satisfacţia promisă a făcut următoarea declaraţie: »Zilele trecute s'au auzit desaprobări în tribuna ziariştilor în timpul discursurilor deputaţilor. Trebue să declar că în cazul când asemenea demonstraţii se vor mai repeta voiu fi silit să cer evacuarea tribunei. Regret expresiile neparlamentare ce le-am auzit din această tribună«. In urma acestei declaraţii ziariştii au părăsit sala şi *au hotărât să nu mai publice în ziare* darea de seamă a desbaterilor camerei, până când, preşedintele nu le va da satisfacţia la care după părerea lor, au dreptul. Ziarele de eri n'au adus nici un rând despre desbaterile de eri din cameră.

Regele Belgiei ameninţat de revoluţionari. Din Bruxelles se anunţă, că Regele Leopold a primit scrisori, prin cari e înştiinţat că un grup de revoluţionari au hotărât să'l asasineze pe dânsul şi pe printul moştenitor Adalbert. Autorii scrisoarei spuneau, că fac şi ei parte din complot, dar că în schimbul sumei de 25.000 lei sunt dispuşi să divulge pe conspiratori. Pădurea, în care urma să se depue suma cerută prin scrisori, fiind înconjurată de poliţişti, au putut fi prinşi doi lucrători, despre cari s'a stabilit că au încercat să'l escrocheze pe regele Leopold.

Inştiinţarea taxelor militare. Acele persoane, care sunt obligate la plătirea taxelor militare, sunt din nou provocate a-şi procura coala referitoare la aceste taxe dela perceptoratul orăşenesc şi după întrebuinţarea datelor recerute a o prezenta acelui oficiu cel mult până în 31 Martie st. n. 1908.

Divorţul lui Toselli. »Lokal-Anzeiger« află că de trei luni au isbucnic între d-na şi d. Toselli neînţelegeri. Ei locuesc acum aparte de câteva luni. Contesa de Montignoso ar fi declarat că a suferit mult din partea soţului ei şi că în luna viitoare va pleca la Pireuse, unde va aştepta pronunţarea divorţului.

Folosul telegrafiei fără sârmă. Vaporul Providenţa plecase dela Fall River (Massachusetts) spre New-York. Era plin de călători. Noaptea izbucni foc. Căpitanul ceru ajutor prin telegrafia fără sârmă şi scăpă nu numai viaţa călătorilor dar şi vasul. Vaporul Richard Peck, era la 12 klm. de Providenţa, primi ştirea şi alergă la faţa locului. Mutară pe călători de pe vasul aprins. Au fost scene sălbatice din pricina celor şase sute de călători, bărbaţi, femei şi copii. Cu ajutorul oamenilor de pe Richard Peck stinseră şi focul, aşa că s'au putut întoarce amândouă vapoarele la port.

O doftorie pentru popor. Se poate numi ca atare spirtul lui Moll şi sarea, care prin frecţiune întăreşte muşchii, alină durerile, precum şi tot felul de reumatism se vindecă cu succes sigur. Preţul unei sticle 1 cor. 90 bani. Se trimite zilnic cu rambursă postală de farmacistul şi liferantul curţii c. şi r. A. Moll, Viena, Tuchlauben 9. In depositele din provincii să se ceară expres preparatul Moll provăzut cu marca de scut şi subscriere. — (2)

Varietăţi.

Epocele revoluţionare provoacă *„nebunia şi sinuciderea"* — şi asta se întâmplă mai mult printre spectatorii pasivi viu impresionaţi de conflicte, de mişcări, de represiuni, de execuţii, decât în rândurile acelor ce iau parte la revoluţie. Aceştia din urmă au tăria morală şi sunt pregătiţi pentru orice suferinţă.

Teama de închisoare, de chinurile închisorii şi ale execuţiei produc cele mai multe cazuri de nebunie. Aceleaşi cauze produc sinucideri, cari în 1906 au fost numeroase în Rusia, după cum arată revista *„Obrazovanie"*: 27 cazuri în Ianuarie, 55 în Februarie, 48 în Martie şi 84 în Aprilie. Unii se sinucid în toată limpezimea minţii pentru ca să scape de o altă moarte.

*

O inovaţie folositoare *pentru curăţenia din pieţele umblate ale oraşelor mari* e coşul pentru aruncarea hârtiei netrebuincioase, care s'a întrodus în Paris, deocamdată în pieţele principale.

El are tot forma coşului obicinuit şi e fixat (câte două, de o parte şi de alta) la piciorul felinarelor.

In aceste coşuri sunt întroduse nişte cutii în forma lor şi de un metal uşor, ca să se poată scoată afară, spre a se arunca hârtia adunată în ele.

M.

Glume.

— St! se strâmbă Aurel către bunică-sa, care intră; »sunt oaspeţi în salon.«

— De unde ştii tu?

— Ascultă şi tu cum îi zice tata mamii: »draga mea«.

*

Intr'un restaurant un consumator, în clipa când era să bage bucătura în gură, observă un fir lung de păr. Chiamă pe chelner şi-i zice liniştit:

— Du-l înapoi. Mie nu-mi plac decât cele blonde.

*

Doctorul X discută pe trotoar cu un amic, când trece un cortegiu funebru.

Prietinul avu un surâs de ironie.

Dar doctorul liniştit:

— Nu, ăsta nu e dintre ai mei.

ULTIME ŞTIRI.

Budapesta, 21 Martie. Comisiunea de imunitate a *suspendat dreptul de imunitate a deputaţilor Vasile Goldiş, St. C. Pop, Nicolae Oncu şi Ioan Suciu, învinuiţi de transgresiune (?) ce ar fi comis prin punerea la cale a organizării partidului naţional român.*

Budapesta, 21 Martie. Cele 50 de intruniri social-democrate de-a seară au fost liniştite şi impunătoare. Se luaseră mari măsuri de pază. In curtea comandamentului corpului de armată se aflau postate 2 companii de husari şi 4 companii de infanterie. Poliţiştii erau înarmaţi cu revolvere In intruniri s'a votat numai o moţiune de protestare contra declaraţiei ministrului de interne, contele Andrassy din cameră că sindicatele au organizat demonstraţiile de rândul trecut şi că va dizolva sindicatele la o nouă încercare de acelaş fel.

Viena, 21 Martie. „Wiener Algemeine Zeitung" anunţă că nunţiul papal Granito del Belmonte, va fi rechemat în curând din Viena. Cauza plecării lui din Viena nu este numai cestiunea conflictului cu profesorul Wahrmund, ci şi afacerea căsătoriei prinţului Ferdinand al Bulgariei. Mitropolitul din Filipopol, fără învoirea Vaticanului, acordase prinţului învoirea de a se căsători cu principesa Eleonora de Reus. Nunţiul a căutat să împiedece căsătoria. El n'a reuşit însă şi din partea Vaticanului n'a primit nici un sprijin.

Petersburg, 21 Martie. Tolstoi şi-a pierdut cunoştinţa. *Cei din jurul lui aşteaptă dintr'un moment în altul catastrofa.* Anemia creerului marelui scriitor a luat o mai mare dimensiune şi memoria sa e pierdută cu totul. Prietinii lui Tolstoi au telegrafiat sinodului, cerând ridicarea excomunicării, pronunţată contra lui.

Bibliografie.

In Editura revistei »*Ramuri*« din Craiova a apărut »**Traduceri libere**« (versuri) de *Elena Farago*. Preţul 1 Leu.

»**Irena**«, dramă în patru acte, de apreciata scriitoare *Neli Cornea*, care este autoarea mai multor piesese teatrale, mai multor romane şi nuvele. Preţul dramei »Irena« costă 1 cor. 50 plus 10 bani porto şi se află la librăria A. Mureşianu, Braşov.

Diverse.

Căsătorii regale. Nici nu s'au uscat bine lacrămile familiei regale portugheze după moartea îngrozitoare a regelui Carlos şi a moştenitorului tronului, jertfele înfricoşatului atentat din Lisabona, şi cercurile palatului portughez şi pressa portugheză se ocupă cu proiecte de căsătorie pentru tânărul rege Manuel II.

E vorba adecă de a asigura cât mai repede cu putinţă succesiunea la tron, pentru cea mai mare fericire a poporului şi a regatului. Chiar dacă regele ar prefera să rămâie flăcău, raţiunea de stat s'ar opune. Regaliştii portughezi sunt în tradiţia cea bună, când se gândesc să însoare pe Manuel al II-lea, deşi sunt împărţiţi în ceea ce priveşte alegerea logodnicei.

Ziarele din Lisabona enumără o listă de candidate, cari s'ar putea compara cu lista care s'a întocmit pentru căsătoria lui Ludovic al XV-lea şi care se încheia cu numele fiicei regelui Poloniei. Ea îi seamănă mai ales în aceea că logodnicele sunt indicate, fără ca Curtea să se fi întrebat asupra consimţimântului lor şi a consimţământului părinţilor sau rudelor lor.

Regina Amalia vrea mai înainte de toate ca să fie o prinţesă catolică. Din nenorocire, ele nu sunt numeroase şi Alfons al XIII-lea a trebuit în lipsa unei logodnice crescute în cultul apostolic şi roman, să ia o prinţesă pe jumătate engleză, pe jumătate germană de religie protestantă şi care s'a învoit să-şi schimbe religia.

Regina mamă stă acum la îndoială între prinţesa Maria del Pilar a Bavariei, fiica prinţului Ludovic Ferdinand şi a infantei Maria della Paz şi arhiducesa Mecilda de Austria, nepoata reginei mame a Spaniei. Amândouă sunt în vârstă de şaptesprezece ani, adică cu un an mai mari de cât Manuel. Se vorbeşte de asemenea de o ducesă de Parma şi de o arhiducesă de Toscana.

O foaie legitimistă insinuiază putinţa unei căsătorii între tânărul rege şi o nepoată a lui don Miguel de Braganţa, — combinaţie care ar avea efect să împedece cele două case rivale. Un ziar oficios recomandă o alianţă engleză ca »cea mai favorabilă intereselor economice şi financiare ale ţărei«. Alţii vorbesc de logodnice aparţinând familiilor de Hohenzollern şi Saxa-Coburg-Gotha.

Regele Manuel n'a fost încă întrebat!

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu

Redactor respons.: Victor Braniste.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori şi când pe timp mai îndelungat sau lunare.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.